

Կ-167-28.11.2012-ՏՀ-010/2

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՕՐԵՆՔԸ**

**«ԱՌԵՎՏՐԻ ԵՎ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ
ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Հոդված 1. «Առևտրի և ծառայությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության 2004 թվականի նոյեմբերի 24-ի ՀՕ-134-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 2-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերությամբ.

*«**դրոշմապիտակ**՝ սահմանված չափեր, ձև և կեղծումից պաշտպանվածության աստիճան ունեցող ինքնատանձվող դրոշմանիշ, որի վրա նշված ապրանքի համառոտ անվանումը, սերիան և հերթական համարը հնարավորություն են տալիս նույնականացնել դրանով դրոշմավորված ապրանք արտադրողին կամ ներմուծողին:»:*

Հոդված 2. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր՝ 9.1-9.6-րդ հոդվածներով.

«Հոդված 9.1. Ապրանքների դրոշմավորումը

1. Եթե սույն հոդվածով այլ բան սահմանված չէ, դրոշմապիտակներով պարտադիր դրոշմավորման ենթակա են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում օտարման ենթակա (օտարվող)՝ սույն օրենքի 9.2-րդ հոդվածում նշված ապրանքները:

2. Եթե սույն հոդվածով այլ բան սահմանված չէ, դրոշմապիտակներով դրոշմավորման պարտավորություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության մաքսային տարածք «Ներմուծում ազատ շրջանառության համար» մաքսային ռեժիմով պարտադիր դրոշմավորման ենթակա ապրանքներ ներմուծող կազմակերպությունները և անհատ ձեռնարկատերերը (այսուհետ՝ անձինք) և Հայաստանի Հանրապետությունում պարտադիր դրոշմավորման ենթակա ապրանքներ արտադրող անձինք:

3. Պարտադիր դրոշմավորման ենթակա չեն ֆիզիկական անձանց կողմից որպես ուղեկցող բեռ Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծվող՝ Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսդրությամբ սահմանված արժեքային, բնափրային և քանակական չափերը չգերազանցող սույն օրենքի 9.2-րդ հոդվածով սահմանված ցանկում ներառված ապրանքները:

4. Սույն օրենքի 9.1-9.6-րդ հոդվածների կիրառման լիազոր մարմին է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեն:

Հոդված 9.2. Դրոշմապիտակներով դրոշմավորման ենթակա ապրանքները

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում արտադրված կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներմուծված շալցված կամ ցանկացած այլ ձևով տարայավորված հետևյալ ապրանքների վրա օտարման ցանկացած փուլում դրոշմապիտակի առկայությունը պարտադիր է.

Ծածկագիրն ըստ USQ ԱԱ-ի	Ապրանքախմբի անվանումը	Ապրանքախմբի համառոտ անվանումը
2201	ջրեր՝ ներառյալ բնական կամ արհեստական հանքային ջրերը, գազավորված կամ չգազավորված, առանց շաքար կամ այլ քաղցրացնող կամ բուրավետ նյութերի հավելմանը	ջուր
2202	ջրեր՝ ներառյալ հանքային և գազավորված ջրերը, շաքարի կամ այլ քաղցրացնող կամ բուրավետ նյութերի հավելմանը և այլ ոչ ալկոհոլային խմիչքներ	ըմպելիք
2203	Գարեջուր	գարեջուր
2208	ապրանքային դիրքին դասվող՝ մինչև 9 % սպիրտայնությամբ խմիչքներ, ներառյալ՝ ալկոհոլային կոկտեյլներ	կոկտեյլ
2009	մրգահյութեր և բանջարեղենի հյութեր, չխմորված և սպիրտ չավելացված	հյութ

Հոդված 9.3. Դրոշմապիտակների տրամադրման կարգը

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում պարտադիր դրոշմավորման ենթակա ապրանքներ արտադրող անձինք դրոշմապիտակները ձեռք են բերում իրենց հաշվառման հարկային տեսչությունից, իսկ Հայաստանի Հանրապետության տարածք պարտադիր դրոշմավորման ենթակա ապրանքներ ներմուծող անձինք դրոշմապիտակները ձեռք են բերում իրենց հաշվառման մաքսատնից՝ մինչև այդ ապրանքների օտարումը:

2. Դրոշմապիտակները տրամադրվում են միայն Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցված (հաշվառված) սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված անձանց՝ նրանց կողմից դրոշմապիտակների ձեռք բերման ամբողջ արժեքը նախապես պետական բյուջե վճարելու դեպքում:

3. Դրոշմապիտակները հարկային կամ մաքսային մարմնի կողմից տրամադրվում են դրոշմապիտակի ձեռք բերման հայտի (այսուհետ՝ հայտ) հիման վրա: Դրոշմապիտակները տրամադրվում են դրանց ձեռք բերման համար հայտ ներկայացրած անձի լիազորած ֆիզիկական անձին՝ սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված փաստաթղթերը ներկայացնելու դեպքում:

4. Դրոշմապիտակներ ձեռք բերելու համար սույն հոդվածի 1-ին մասում նշված անձինք իրենց հաշվառման վայրի հարկային կամ մաքսային մարմին են ներկայացնում.

1) դրոշմապիտակների ձեռք բերման հայտ,

2) դրոշմապիտակների ձեռք բերման համար վճարված գումարը հաստատող փաստաթղթի պատճեն,

3) նախկինում ձեռք բերված դրոշմապիտակների օգտագործման մասին հաշվետվություն, բացառությամբ առաջին անգամ դրոշմապիտակներ ձեռք բերելու դեպքի,

4) դրոշմապիտակ ստացողի անձի լիազորած անձի անձնագրի պատճենը:

Հայտի ընդունումը մերժվում է սույն մասում նշված փաստաթղթերը ոչ լիարժեք ներկայացված լինելու դեպքում, ինչը հայտ ներկայացրած անձին չի զրկում փաստաթղթերը լիարժեք դարձնելուց հետո կրկին դիմելու իրավունքից:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով սահմանված փաստաթղթերը ներկայացնելու դեպքում դրոշմապիտակները տրամադրվում են 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Դրոշմապիտակների ստացումը հաստատվում է ստացականով:

6. Հարկային տեսչությունները յուրաքանչյուր արտադրողի, իսկ մաքսատները յուրաքանչյուր ներմուծողի համար վարում են դրոշմապիտակների հաշվառման քարտեր՝ ըստ դրոշմապիտակների տեսակների: Քարտում նշվում է տրամադրված կամ հետ ընդունված դրոշմապիտակների քանակները, սերիաները և համարները:

7. Սույն հոդվածով նախատեսված հայտի և հաշվետվության ձևերը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեն:

Հոդված 9.4. Դրոշմապիտակներով դրոշմավորման (վերադրոշմավորման)

կանոնները

1. Պարտադիր դրոշմավորման ենթակա ապրանքներ արտադրող կամ ներմուծող անձինք ապրանքների դրոշմավորումը իրականացնում են ինքնուրույն՝ սույն օրենքի 9.3-րդ հոդվածի համաձայն ձեռք բերված դրոշմապիտակները այդ ապրանքների վրա փակցնելու միջոցով:

2. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում պարտադիր դրոշմավորման ենթակա ապրանքներ արտադրող անձինք ապրանքների դրոշմավորումը կարող են իրականացնել ապրանքի արտադրության կամ իրացման նախապատրաստման ցանկացած փուլում՝ իրենց կողմից ընտրված տարածքում, բայց ոչ ուշ մինչև այդ ապրանքների օտարումը:

3. Հայաստանի Հանրապետության տարածք պարտադիր դրոշմավորման ենթակա ապրանքներ ներմուծող անձինք ապրանքների դրոշմավորումը կարող են իրականացնել նախքան այդ ապրանքները Հայաստանի Հանրապետության մաքսային տարածք ներմուծելը կամ ներմուծելուց հետո՝ ներմուծող անձի կողմից ընտրված տարածքում, բայց ոչ ուշ մինչև այդ ապրանքների օտարումը:

4. Դրոշմավորված ապրանքի վրա պետք է փակցված լինի չվնասված և ամբողջական դրոշմապիտակ:

5. Ապրանքների դրոշմավորման և վերադրոշմավորման կանոնները (այդ թվում՝ դրոշմավորման ենթակա յուրաքանչյուր ապրանքախմբի համար դրոշմապիտակի փակցման տեղը) սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը:

6. Արգելվում է դրոշմապիտակների օտարումը կամ փոխանցումը (տրամադրումը, հատկացումը) այլ անձանց, բացառությամբ՝ «Ժամանակավոր արտահանում» մաքսային ռեժիմով արտահանված դրոշմապիտակները օտարերկրյա պայմանադիր կողմին փոխանցելը:

Հոդված 9.5. Դրոշմապիտակների նմուշների, տեխնիկական պահանջների և

արժեքի սահմանումը, դրոշմապիտակները կիրառության

մեջ դնելը և կիրառությունից հանելը

1. Դրոշմապիտակների նմուշները (այդ թվում՝ ձևը, գույնը, ըստ պարտադիր դրոշմավորման ենթակա ապրանքատեսակների և տարողության) և տեխնիկական պահանջները սահմանվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կողմից: Ներմուծվող և տեղական արտադրության ապրանքների դրոշմապիտակները պետք է տարբերվեն գույներով և համապատասխանաբար «ներմուծված» կամ «տեղական» մակագրություններով:

2. Դրոշմապիտակի դարձերեսը պետք է ծածկված լինի փակցնելուց հետո այն անվնաս պոկելու հնարավորությունը բացառող սոսնձով:

3. Դրոշմապիտակի արժեքը որոշվում է տվյալ նմուշի դրոշմապիտակի արտադրության, պահպանության, օգտագործումից հանելու հետ կապված ծախսերից: Յուրաքանչյուր օրացուցային տարում կիրառվող դրոշմապիտակների արժեքը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը: Դրոշմապիտակների սահմանված արժեքը հրապարակվում է պետական եկամուտների կոմիտեի պաշտոնական ինտերնետային կայքում՝ յուրաքանչյուր տարվա սկզբից առնվազն մեկ ամիս առաջ: Սույն մասով սահմանված ժամկետում դրոշմապիտակների արժեքը չհրապարակվելու դեպքում տվյալ օրացուցային տարում կիրառվում է դրոշմապիտակի նախորդ տարվա արժեքը:

4. Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական եկամուտների կոմիտեի կողմից սահմանված նմուշի դրոշմապիտակները կիրառության մեջ դրվում և կիրառությունից հանվում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշմամբ:

5. Կիրառությունից հանված դրոշմապիտակներով դրոշմավորված ապրանքների օտարումը թույլատրելի լինելու ժամկետից հետո կարող է իրականացվել անմիջական արտադրողի կամ անմիջական ներմուծողի կողմից ապրանքների՝ նոր նմուշի դրոշմապիտակներով դրոշմավորված (հերթական թվով նմուշի դրոշմապիտակով վերադրոշմավորված) լինելու դեպքում:

**Հոդված 9.6. Ձեռք բերված և չօգտագործված (այդ թվում՝ վնասված)
դրոշմապիտակների վերադարձը**

1. Օգտագործված դրոշմապիտակների ձեռքբերման համար վճարված գումարը (բացառությամբ այն դրոշմապիտակների ձեռքբերման համար վճարված գումարների, որոնք չեն օգտագործվել և չեն վերադարձվել) հարկ վճարողի կողմից հարկային մարմին ներկայացվող՝ վերադաս հարկային մարմնի կողմից սահմանված ձևով դիմումի հիման վրա հաշվանցվում է հարկային պարտավորությունների դիմաց:

2. Ձեռք բերված և չօգտագործված դրոշմապիտակները վերադարձվում են հարկային կամ մաքսային մարմնին՝ համապատասխան արտադրությունը կամ ներմուծումը դադարեցնելու ամսվանը հաջորդող եռամսյա ժամկետում:

3. Տվյալ նմուշի չօգտագործված դրոշմապիտակները վերադարձվում են կիրառությունից հանելու վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության որոշումն ուժի մեջ մտնելու օրվանը հաջորդող եռամսյա ժամկետում:

4. Փակցնելու ընթացքում վնասված դրոշմապիտակները սույն հոդվածով սահմանված կարգով և դեպքերում վերադարձվում են հարկային կամ մաքսային մարմնին՝ յուրաքանչյուր կիսամյակի արդյունքներով՝ մինչև կիսամյակին հաջորդող ամսվա 20-ը ներառյալ:

5. Չօգտագործված կամ վնասված դրոշմապիտակների վերադարձը սույն հոդվածով սահմանված ժամկետներից ուշացնելու, սույն հոդվածի 8-րդ մասում սահմանած դեպքերում հարկային տեսչությունների կամ մաքսատների կողմից հետ չընդունվելու կամ դրոշմապիտակների կորստի դեպքերում համապատասխան փաստն արձանագրվելու օրվա դրությամբ հաշվարկվում են հարկային պարտավորություններ այն չափով, որ չափով հարկային օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կհաշվարկվեին դրանք, եթե դրոշմապիտակների տեսակին, քանակությանը և տարողությանը համապատասխանող ապրանքները հարկ վճարողի կողմից իրացված լինեին:

6. Սույն օրենքի 9.2-րդ հոդվածում նշված՝ պիտանելիության (պահպանման) ժամկետ ունեցող ապրանքների վրա փակցված դրոշմապիտակների գծով հարկային պարտավորություններ չեն առաջանում, եթե համապատասխան հաշվարկային և այլ փաստաթղթերով հիմնավորվում է, որ տվյալ ապրանքները պիտանելիության (պահպանման) ժամկետի ընթացքում չեն իրացվել և այդ ժամկետի ավարտից հետո Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից սահմանված կարգով դուրս են գրվել:

7. Չօգտագործված կամ վնասված դրոշմապիտակների վերադարձման համար տնտեսավարող սուբյեկտները հարկային կամ մաքսային մարմին են ներկայացնում դիմում՝ նշելով դրոշմապիտակների վերադարձման պատճառները:

Հարկային կամ մաքսային մարմինը դրոշմապիտակներ վերադարձնելու մասին դիմումը ստանալուց հետո 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում ստուգում է դրոշմապիտակների համապատասխանությունը սույն հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված պահանջներին և ընդունում է որոշում օրենքի պահանջներին դրանց համապատասխանության մասին: Դրական որոշման դեպքում չօգտագործված և հետ ընդունված դրոշմապիտակների համար վճարված գումարը վերադարձվում է հարկ վճարողին: Վնասված և հետ ընդունված դրոշմապիտակների համար վճարված գումարը վերադարձման ենթակա չէ:

8. Հարկ վճարողի կողմից վերադարձվող դրոշմապիտակները հարկային կամ մաքսային մարմինների կողմից չեն ընդունվում, եթե չեն պահպանվել հետևյալ պայմանները՝

1) դրոշմապիտակները պետք է փակցված լինեն առանձին էջերի վրա՝ առանց ծալքերի և անհարթությունների.

2) պետք է պարզ երևա դրոշմապիտակի սերիան և դրա կենտրոնական մասը.

3) դրոշմապիտակները պատռվածքի դեպքում պատռված մասերը պետք է միացված լինեն.

4) վերադարձվող յուրաքանչյուր դրոշմապիտակների մակերեսը (այդ թվում՝ հավաքված առանձին մասերից) պետք է կազմի իր սկզբնական չափի առնվազն 60 տոկոսը:

Հոդված 3. Օրենքի 18-րդ հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր պարբերությամբ.

«Սույն օրենքով սահմանված դրույթները խախտելու համար կիրառվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պատասխանատվության միջոցները:»:

Հոդված 4. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը և տարածվում է 2013 թվականի հուլիսի 1-ից հետո ծագող հարաբերությունների վրա:

2013 թվականի հուլիսի 1-ի դրությամբ պարտադիր դրոշմավորման ենթակա ապրանքներ իրացնող անձանց մոտ առկա չդրոշմավորված ապրանքային մնացորդները կարող են իրացվել մինչև 2013 թվականի դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

«Առևտրի և ծառայությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ ներկայացված առաջարկությունների, դրանց ընդունման կամ չընդունման վերաբերյալ

Առարկության, առաջարկության հեղինակը	Առարկության, առաջարկության բովանդակությունը	Եզրակացություն	Կատարված փոփոխությունները
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Խ. Հարությունյան	<p>Առաջարկվում է ընդլայնել դրոշմավորման ենթակա ապրանքների ցանկը՝ ներառելով նաև փաթեթավորման ենթակա այլ ապրանքատեսակներ, այդ թվում՝</p> <ul style="list-style-type: none"> • պահածոյացված կենդանական արտադրանք (միս, ձուկ, խավիար և խեցգետնակերպեր), • կաթնամթերք, • փաթեթավորված սուրճի բոլոր տեսակներ, • փաթեթավորված թեյի բոլոր տեսակներ 	<p>Չի ընդունվել: Կարծում ենք, որ առավել նպատակահարմար է դրոշմավորման համակարգը ներդնել աստիճանաբար: Այս առումով, դրոշմավորման ենթակա ապրանքների շրջանակի ընդլայնմանը կարելի է անդրադառնալ որոշակի ժամանակահատված հետո:</p>	
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Կ. Նահապետյան	<p>Առաջարկվում է նախագծի 3-րդ հոդվածով «Առևտրի և ծառայությունների մասին» ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդվածում լրացվող նոր պարբերությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Սույն օրենքով սահմանված դրույթները խախտելու համար կիրառվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պատասխանատվության միջոցները:»:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>	<p>Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:</p>
ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Ա. Հովհաննիսյան	<p>Առաջարկվում է նախագծի 2-րդ հոդվածով «Առևտրի և ծառայությունների մասին» ՀՀ օրենքում լրացվող նոր՝ 9.4-րդ հոդվածից հանել 4-րդ մասը:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>	<p>Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:</p>
Հայաստանի Հանրապետության կառավարություն	<p>Առաջարկվում է նախագծի 2-րդ հոդվածով «Առևտրի և ծառայությունների մասին» ՀՀ օրենքում լրացվող նոր՝ 9.6-րդ հոդվածի 1-ին մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «Օգտագործված դրոշմապիտակների ձեռքբերման համար վճարված գումարը (բացառությամբ այն դրոշմապիտակների ձեռքբերման համար վճարված գումարների, որոնք չեն օգտագործվել և չեն վերադարձվել) հարկ վճարողի կողմից հարկային մարմին ներկայացվող՝ վերադաս հարկային մարմնի կողմից սահմանված ձևով դիմումի հիման վրա հաշվանցվում է հարկային պարտավորությունների դիմաց:»:</p>	<p>Ընդունվել է:</p>	<p>Նախագծում կատարվել է համապատասխան փոփոխություն:</p>